

lønssomhed: De tekniker og principper der for 50 - 60 års tid siden lå til grund for tildelingen af guldmedailler for højbetalt færøske kvalitetsvarer, på verdensudstillingerne i alverdens lande, i Paris, i Rom og i Madrid. Ved ansættelsen af Néstle/Findusdirektøren Birgir Danielsen, som øverste chef (med særlige beføjelser) for den samlede færøske fiskeindustri og hans samtidige implementering af den "geniale" kg/fisk kg/olie model for lønsomhed, er det gået ned ad bakke for hele det fiskeribaserede erhvervsliv. Grunden blev lagt til et underskuds-erhverv

Og ganske uanset, hvad vi ellers kan finde på at foretage os hvis vi ikke, fra grunden af, genindfører de for et fiskerierhverv, GRUNDLÆGGENDE PRINCIPPER for lønsomhed, så vil vi som hidtil, komme til at opleve et fortsat fald i Færøernes valuta-indtjening, og det i særlig grad, hvis vi igen kunstigt går ind og "hjælper" på dækningsbidraget. En "hjælp" der hidtil er blevet kanaliseret ind på private konti? Hvor den er svulmet op? Er det ikke tankevækkende at der er vokset store private formuer op på ruinerne af et erhvervsliv der aldrig har været rentabelt?

Til orientering!

Den samlede færøske fangstbehandlingskapacitet ligger nede på ca 5- i bedste fald- på max. 15%, hvor behovet er 100%. Den eksisterende kapacitet danner knap nok grundlag for leveringsaftalen, imellem Faroe Seafood og Marks & Spencer, der igen, stort set er den eneste højttalende aftager af fiskevarer, fremstillede med udgangspunkt i fisk fanget i nærfærøske farvande.

Fangstkvalitet og produktudbud.

Det kan ikke lade sig gøre at omdanne, for ikke at sige, trylle fisk, der er nedgjorte, på fangsttidspunktet, til kvalitativt betingede højværdiprodukter. Alt andet lige, vil man derfor, i bedste fald kunne opnå en "udvikling" (med negativ afsmittning på valutaindtjeningen) henimod endnu større

mængder fisk, end de 85 til 95%, der i forvejen bliver nedgjorte, til det niveau der rangerer allernederst, når det drejer sig om priser på verdensmarkedet: Rød blokvarer, et produkt som man slet ikke kan gøre sig nogensomhelst forhåbninger om, at kunne gøre sig gældende med, hverken kantitativt eller kvalitativt, på noget marked overhovedet. Og da i særdeleshed ikke nu, hvor markederne er blevet mættede, med store tilgange af hake og pollockblokke fra den øvrige verden. (Navnet kommer af blod, der pga. fangstmetoden bliver presset ud i fiskens væv)

Totale blokkeringer!

I færøske politiske kredse, forekommer det, at man vedgår sig den generelle nedgang i grundlaget, for vores exportproduktion, (d.v.s. den generelt ikke eksisterende, tagen vare på fiskens oprindelses- kvalitet). Forhold som det er muligt at bringe under fuld kontrol, ved ændring af fangsteknik og ved at investere i fangstbehandlingsteknik, således at korrekt fangstbehandling bliver en integreret del af selve dette at fiske. Forhold som vi på Færøerne også har et par vellykkede eksempler på, i praksis, men som det ikke er lykkedes at slå igennem med indenfor den eksisterende erhvervssynode og i politiske kredse, det være sig, på det lovgivende eller på det udøvende plan. Dette gælder også delvis på embedsmandsplan. Der er derfor tale om totale blokkeringer og fatal mangel på erkendelse. Det tangerer det paradoksale når man kan opleve at personligheder på toppen i beslutnings-tagerkredse vedkender sig (og stiltiende accepterer) at vores allesammens grundlag, for indtjening af fremmed valuta, bliver reduceret til ca. halv værdi, medens der på samme tid synes at eksistere en fuldstændig blokkering m.h.t. på nogensomhelst måde at relatere disse omstændigheder (i tabte milliarder) til den faktiske tekniske betingede håndgribelige virkelighed.

Dyre fortrængninger

Man fortrænger, fuldstændigt, spørgsmålet,

hvorvidt denne værdihalvering ikke er, en logisk konsekvens, af den teknik og de rutiner, der blev en følge af den metode, som færøsk fiskeri "valgte" at satse og investere i, for 25 til 30 siden. (B. Danielsen konceptet)

John Smith heldur orðini hjá fyrrverandi formanninum í Ráðgevangi Nevndini, Skak-Nielsen "En forøgelse af valutaindtjeningen, med grundlag i et færøske fiskerierhverv, kan man helt se bort fra" verða ein tann størsta skeivmeting, ið er gjord

Birgir Danielsen, fyrrverandi stjóri í Føroya Fiskasølu og Sjóvinnubankanum eigur stóra ábyrgd av skeivu gongdini í Føroyum og vanluku stöðuni vit eru komin í orsakað av flögum í ein skeivan flota og harvið ein skeivan og minstaprisgevangi fiskauðflutning

Handlingslammelse

Der opstår ligefrem en følgeritstand af håbløshed, når man på den ene side anerkender "værdihalveringsprocessen", medens man på den anden side opgivende, forbigår de helt indlysende årsager til at landets valutaindtægter ikke kan bringes op på det niveau, de med en lidt anderledes indsats burde befinde sig på: Nemlig det

dobbelte af det de i øjeblikket er på. En tilstand der har været accepteret, uændret, i de sidste næsten 30 år.

Politiske beslutninger

For at ændre disse mildt sagt utilbørlige tilstande, er det nødvendigt med en

svarende til 280 mill. kr. samme 5 års periode. Dette skal ses i sammenhæng med en mulig fordobling af valuta-indtægterne, hidhørende fra fiskeriet, i samme tidsfase. Efterhånden som nye fartøjer tilgår flåden, bør de nuværende tages ud, sucsessivt. Man kan selvfølgelig så spørge om Færøerne vil få lønsomhed i sit fiskerierhverv: Svaret vil lige så selvfølgelig blive, at det er der ikke nogen der kan garantere, hvorimod dette med garanti er den eneste metode til en reduktion af et evt. underskud, - ned imod dets absolutte minimum.

Vægtig argumentation!

Vore exportvarer bliver omsat til halve priser! Vi kunne opnå de dobbelte priser, hvis vi satte i kvalitet i stedet for kvantitet (Birgir Danielsen-april 1988. B. Danielsen havde på dette tidspunkt bestridt posterne, som direktør og bestyrelsesform. for, henholdsvis, Føroya Fiskasøla og Sjóvinnubankin i mere end 20 år.)

En forøgelse af valutaindtjeningen, med grundlag i det færøske fiskerierhverv, kan man helt se bort fra (N.V. Skak Nielsen, Det rådgivende udvalg vedr. færøerne, rapport 1989).

I betragtning af det som offentligheden på Færøerne, via pressen, blev informeret om, når det gjaldt N.V. Skak Nielsen's kildemateriale, som grundlag for udfærdigelsen, af rapporterne vedr. Færøerne, så er nok rigtigt at antage at den vægtigste kilde, til indsigt i fiskeri, produktion og export, må have hidhørt fra Føroya Fiskasølu (B. Danielsen) og Sjóvinnubankin (ligeledes B. Danielsen). Når det kommer til varetagelsen af fiskebestandene ved Færøerne og debatten om lønsomhed i fiskerierhvervet iøvrigt, vil det være rigtigt at erindre om det ret så kontante indslag udvej, som direktøren for det færøske havforskningsinstitut, fiskeribiolog J. Sverri Joensen bidrog med: Helt konkret, henvendte han sig til landets myndigheder, med en appelligende forbøn, på vegne af de truede

fiskebestande og som en konsekvens heraf: Det truede færøske folk! Hans appel lød: *Lativ togaraf lotan fara fallit!* (J.S. Joensen, Sosialurin 1990) I dansk oversættelse: *Tillad at trawlerflåden går fallit!* (m.a.o. hold op med, fortsat, at hindre de økonomiske love i at virke, hold op med at subsidiere den del af flåden, der, hvis den får lov til at fortsætte, vil blive vores undergang! Det tør siges at der her er tale om vægtige argumenter!

Slag udi den tomme luft

Et er hvad undertegnede forsøger at gøre opmærksom på, det bliver vel gjort af bar nød, da det ikke ser ud til at vores kurs mod afgrunden, har den færøske presses særlige bevågenhed, ihvertfald ikke på en sådan måde at det synes at have nogen afgørende betydning for det fortsatte forløb hen imod definitiv selvdestruktion.

Politisk traumatilstand

Men hvad er forklaringen på at ovenstående udtalelser, fremsat af Færøernes mest indflydelsesrige personligheder og hovedansvarlige, når det gælder øernes mest vitale interesser, samt også fremsat af statsministerens særlige rådgiver vedr. Færøerne, at disse udtalelser, tilsyneladende er passerende hen over hovedet af rette vedkommende, (Staten-Regeringen-Erhvervsledelse-Det færøske Landstyre), uden så meget som et løftet øjenbryn, hvor en offentliggørelse af disse udtalelser, ethvert andet sted på jorden, ville have udløst infernolignende ramaskrig! - eller?

Det afgørende spørgsmål!

Læser man i statsministeriet, overhovedet ikke de rapporter, der hvert år udfærdiges af Det rådgivende udvalg vedrørende Færøerne? Og hvis man gør dette, er der så tale om, en slags venstrehåndsarbejde, med milliarder på højkant? Jeg mener at kunne sige, at det ikke kan være særlig meget ved siden af, at det drejer sig om misligholdelse af grov karakter, når man i